

центрів. Це можна вважати і результатом реалізації «Державної національної програми».

Шляхів вирішення може бути багато, головне – створити відповідні умови, бо прогресує зростання значущості інформаційної сфери, високих інформаційних технологій, постіндустріальних принципів суспільного розвитку, підвищення ролі інтелектуального капіталу та менеджменту, соціальних і гуманітарних чинників економічного розвитку, утвердження пріоритетності базових його засад, що сприяє не тільки економічному зростанню, а й справедливому розподілу його результатів, розширенню можливостей людей, їх збагаченню.

І.Л. Назаренко

УПРОВАДЖЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ (АНГЛІЙСЬКОЮ) ЯК ЗАСІБ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ АБІТУРІЄНТІВ ДО УКРДУЗТ

Серед української молоді тих, хто бажає навчатися у Європі, щороку більшає. На тлі посилення міграційних настроїв навчання стає приводом для виїзду з країни, вказують експерти.

У період з 2008 по 2013 роки кількість українських студентів, які виїхали за кордон на навчання, зросла в 1,5 рази – з 21,5 тис. до 32,6 тис. осіб. Про це свідчать результати дослідження, проведеного Центром дослідження суспільства (ЦДС) на основі даних міністерств, статистичних відомств та асоціацій університетів різних країн. Як повідомляється, найкращими країнами для українських абітурієнтів стали Польща, Німеччина, Чехія, Італія, Іспанія, Франція, Канада та Австрія, але безперечним лідером серед них є Польща.

Експерти вважають, що в українських реаліях бажання виїхати навчатися до ЄС серед молоді тільки зростатиме.

Зростає конкуренція не тільки між українськими вишами, а й між країнами за талановиту молодь. Для того, щоб підвищити конкурентоспроможність українських вишів (зокрема УкрДУЗТ), необхідно не тільки підвищувати якість навчання, формувати конкурентоспроможні ціни на контракт, оновлювати матеріальну базу, активізувати наукові дослідження, а й упроваджувати навчання іноземними мовами, тим паче, що 2016 рік – рік англійської мови в Україні.

Ми повинні залучати до навчання не лише українських абітурієнтів та іноземних з країн СНД (Азербайджану, Туркменістану, Грузії, Вірменії та ін.), які говорять російською мовою, а й іноземних англومовних абітурієнтів – з країн Азії, Африки тощо. Треба зауважити, що програма міжнародного співробітництва TEMPUS, яка діє в УкрДУЗТ і завдяки якій

наші випускники отримають два дипломи – український та французький – дає змогу залучати студентів з Франції, Польщі до УкрДУЗТ.

Відзначимо, що у європейських неангломовних країнах, зокрема Німеччині (де, до речі, навчання до рівня бакалавра є безкоштовним), уже давно запроваджено навчання англійською мовою. Наприклад, у німецькому університеті Вюрцбург-Швайнфурт щороку планується запуск нової спеціальності англійською мовою. Довгострокова мета університету – запропонувати викладання всіх спеціальностей повністю англійською мовою.

У грудні 2013 року British Council в Україні вийшла з ініціативою розпочати проект «Англійська мова для університетів» після того, як Міністерство освіти визначило покращення рівня володіння англійською в університетах як один із пріоритетів своєї діяльності. *Мета проекту* – зробити внесок у процес якісних змін щодо рівня володіння англійською мовою як викладачів, так і студентів вищих навчальних закладів України, що дасть змогу їм брати більш активну участь у заходах на міжнародному рівні.

Цілі проекту – сприяти процесу нарощування сталого потенціалу у галузі викладання англійської мови, для досягнення B2/C1 рівня володіння англійською мовою згідно зі шкалою Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; сприяти запровадженню стандартів володіння англійською мовою у вищих навчальних закладах України. Досягнення цілей здійснюється на основі експертних оцінок та рекомендацій консультантів British Council.

Так, учасниками 1-го етапу проекту стали три університети, обрані Міністерством освіти і науки України: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний університет «Львівська політехніка» та Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».

Навесні 2015 року приєдналися ще три університети: Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича та Одеський національний університет імені І.І. Мечникова. З вересня 2015 року у проекті беруть участь ще три виші: Донецький національний університет (Вінниця), Державний вищий навчальний заклад «Національний гірничий університет» (Дніпропетровськ) та Черкаський державний технологічний університет.

Упровадження проекту базується на використанні гнучкого та комплексного підходу, ураховуючи потреби і цілі певного університету, із залученням трьох основних фокус-груп:

- викладачі англійської мови професійного спрямування та англійської мови для академічних цілей;
- викладачі фахових дисциплін, що викладають англійською мовою, використовують англійську мову для досліджень чи міжнародної діяльності;

- студенти, для яких знання англійської мови є частиною вимог курсу чи окремого завдання університету (не враховуючи студентів, які вивчають англійську як спеціальність).

Щоб викладати у студентів із інших країн іноземною мовою, викладачі повинні мати сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче ніж B2) та відповідні сертифікати.

Таким чином, навчання англійською мовою набирає обертів в Україні. Тому і УкрДУЗТ доцільно розпочати роботу з упровадження такого навчання.

Пропонуємо впровадити спочатку пілотний проект з навчання англійською мовою на декількох спеціальностях.

Для цього потрібно, на нашу думку:

- 1) виконати дослідження ринку освітніх послуг і виокремити найбільш затребувані іноземними студентами спеціальності в УкрДУЗТ;
- 2) обрати певні дисципліни та викладачів, які або вже викладають їх, або будуть викладати, з урахуванням їхнього володіння англійською;
- 3) підвищити рівень володіння обраних викладачів до рівня B2.

Для цього пропонуємо організувати курси англійської мови для викладачів, залучивши кафедру іноземних мов. Причому для відповідної мотивації, а отже, успіху цієї справи:

а) викладачі англійської мови повинні отримувати відповідне навантаження, тобто оплату своєї праці;

б) курси повинні бути не тільки безкоштовними для тих, хто навчається, а й зараховуватися їм як навчальне навантаження (звісно, з урахуванням фактичного відвідування занять).

Курси пропонуємо проводити з вересня по травень (39 тижнів) по 2 години тричі на тиждень ($39 \text{ тижнів} * 2 \text{ год} * 3 \text{ рази/тиждень} = 234 \text{ год}$). Пропонуємо також проводити навчання у двох підгрупах (за рівнем базової підготовки).

Розрахунок навантаження на організацію курсів англійської мови для викладачів наведений у таблиці.

Розрахунок навантаження на організацію курсів англійської мови для викладачів на рік (заняття з вересня по травень)

Кількість викладачів англійської	Орієнтовна кількість викладачів, які навчаються	Кількість підгруп (за рівнем базової підготовки)	Кількість годин на рік	Додаткове навантаження для тих, хто навчається	Додаткове навантаження для тих, хто навчає (2 викладачі)
2	30	2	39 тижнів * 2 год * 3 рази /тиждень = 234 год	при нормі 950 годин на ставку: $30 * 234 / 950 = 7,4$ ставки (кожному по 0,25 приблизно)	$234 \text{ год} * 2 / 950 = 0,5$ ставки (кожному по 0,25)

Отже, в цілому по УкрДУЗТ додаткове навантаження на рік для проведення навчання складе 7,9 ставки.

Упровадження навчання англійською мовою в УкрДУЗТ дасть змогу не тільки залучити додаткову кількість іноземних студентів, а отже, збільшити дохідні надходження, а й підвищити рейтинг нашого вишу й залучити більше українських абітурієнтів. Крім того, підвищення рівня володіння англійською мовою сприятиме активізації наукових розробок викладачів у всіх сферах науки за рахунок більш повного охоплення іноземних джерел, досвіду іноземних науковців та практиків.

Г.Є. Островерх

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Для сучасного стану розвитку національної вищої освіти характерні модернізація і реформування, спрямовані на приєднання до Болонського процесу з метою входження в європейський освітній і науковий простір.

Болонський процес – це здійснення структурного реформування вищої освіти, зміна освітніх програм, форм і методів навчання, контролю й оцінювання навчальних досягнень студента для підвищення якості освіти, спроможності випускників вищих навчальних закладів працевлаштуватися на європейському ринку праці. Він ґрунтується на цінностях європейської освіти і культури й не нівелює національних особливостей освітньої системи України.